

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 31T/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010324
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Harangozo
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123010324.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, samosudcom JUDr. Radoslavom Harangozom, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 3. apríla 2023 v Prešove takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný: A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom C., D. E. F. XXX/XX, okr. Prešov, prechodne bytom bez prihlásenia B., D. G. X, t. č. vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Prešov,

je vinný, že

dňa 14.08.2022 v čase od 19.00 hod. do 20.12 hod. v byte nachádzajúcom sa v B. H. D. G. F. X na 11. poschodí pod vplyvom alkoholu fyzicky napadol svojho brata B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Prešov, prechodne bytom bez prihlásenia B., G. F. X a to tak, že po predchádzajúcom slovnom konflikte s poškodeným na balkóne bytu do tohto rukami sotil, následkom čoho poškodený spadol temenom hlavy na prah balkónových dverí, následne poškodeného odtiahol do obývacej miestnosti, kde pokračoval v útoku na ležiaceho poškodeného, ktorý sa týmto jeho útokom nebránil, pričom ho opakovane veľkou silou a intenzitou opakovane udieral rukou zovretou v päsť a kopancami do hlavy, krku, trupu a končatín s vedomím, že sa tam nachádzajú životne dôležité orgány, následne poškodeného v bezvedomí premiestnil na posteľ, pričom ho zakryl paplónom a napriek tomu, že poškodený chrčal, tomuto neposkytol pomoc a opustil byt na D. G. F. X, čím týmto svojím konaním spôsobil poškodenému pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním, zlomeninu bodcovitého výbežku lebky vpravo, zlomeninu jazyčky vpravo, obojstrannú zlomeninu sánky v oblasti oboch uhlov, viaceré kožné odreniny a krvné podliatiny v oblasti tváre, trupu a končatín, sériové zlomeniny rebier obojstranne, pomliaždenie a prekrvácanie srdca, masívne prekrvácanie závesov tenkého a hrubého čreva, prekrvácanie svaloviny v oblasti pravej lopatky, pričom takto spôsobené zranenia v súhrne bezprostredne viedli ku smrti poškodeného v presne nezistenom čase dňa 14.08.2022,

teda

- v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, pričom čin spáchal na chránenej osobe – blízkej osobe,

čím spáchal

- zločin zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona,

Za to mu súd ukladá

Podľa § 147 ods. 2 Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona, § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. m) Tr. zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona per analogiam, trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona ho na výkon uloženého trestu odňatia slobody z a r a d' u j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku obžalovanému u k l a d á povinnosť nahradiť poškodenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trv. bytom ul. E. F. XXX/XX, C., okr. B., škodu vo výške 1 413,40,- eur.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 14.02.2023 podal prokurátor Krajskej prokuratúry Prešov obžalobu na A. B. pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin zabitia podľa § 147 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že dňa 14.08.2022 v čase od 19.00 hod. do 20.12 hod. v byte nachádzajúcom sa v B. H. D. G. F. X na 11. poschodí pod vplyvom alkoholu fyzicky napadol svojho brata B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., prechodne bytom bez prihlásenia B., G. F. X a to tak, že po predchádzajúcom slovnom konflikte s poškodeným na balkóne bytu do tohto rukami sotil, následkom čoho poškodený spadol temenom hlavy na prah balkónových dverí, následne poškodeného odtiahol do obývacej miestnosti, kde pokračoval v útoku na ležiaceho poškodeného, ktorý sa týmto jeho útokom nebránil, pričom ho opakovane veľkou silou a intenzitou opakovane udieral rukou zovretou v päst' a kopancami do hlavy, krku, trupu a končatín s vedomím, že sa tam nachádzajú životne dôležité orgány, následne poškodeného v bezvedomí premiestnil na posteľ, pričom ho zakryl paplónom a napriek tomu, že poškodený chrčal, tomuto neposkytol pomoc a opustil byt na D. G. F. X, čím týmto svojím konaním spôsobil poškodenému pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním, zlomeninu bodcovitého výbežku lebky vpravo, zlomeninu jazyky vpravo, obojstrannú zlomeninu sánky v oblasti oboch uhlov, viaceré kožné odreniny a krvné podliatiny v oblasti tváre, trupu a končatín, sériové zlomeniny rebier obojstranne, pomliaždenie a prekrvácanie srdca, masívne prekrvácanie závesov tenkého a hrubého čreva, prekrvácanie svaloviny v oblasti pravej lopatky, pričom takto spôsobené zranenia v súhrne bezprostredne viedli ku smrti poškodeného v presne nezistenom čase dňa 14.08.2022.

Na hlavnom pojednávaní dňa 3. apríla 2023 súd uznesením podľa § 257 ods.7 Tr. poriadku rozhodol, že prijíma vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods.1, písm. b/ Tr. poriadku, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu v obžalobe prokurátora, ktoré vyhlásenie obžalovaný urobil po poučení o jeho procesných právach, ako aj o následkoch takéhoto vyhlásenia podľa § 257 ods. 2, 5 a 8 Tr. poriadku, po porade s obhajcom, pričom aj kladne odpovedal na otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. poriadku a po kladnom stanovisku procesných strán vo vzťahu k takémuto vyhláseniu. Z takto uvedeného dôvodu preto súd uznal obžalovaného vinným, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, pretože z vykonaného dokazovania nemal pochybnosti o jeho vine, ako ani o právnej kvalifikácii, pričom aj postup orgánov činných v trestnom konaní bol v súlade s Trestným poriadkom a súd nezistil prekážky, ktoré by bránili prijatiu vyhlásenia o vine.

Súd teda v dôsledku prijatia vyhlásenia o vine vykonal dokazovanie vo vzťahu k výroku o treste, náhrade škody a prípadnej otázke ukladania ochranného opatrenia, pričom vykonal dokazovanie prečítaním pripojených listinných dôkazov súvisiacich s týmito otázkami, ako aj čítaním podstatného obsahu znaleckých posudkov znalkýň z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, G. I. C. č. 327/2022 a z odboru psychológia B. I. B. č. 44/2022, ktoré súd považoval za potrebné prečítať jednak z dôvodu vyriešenia otázky prípadného uloženia ochranného opatrenia, ako aj z dôvodu lepšieho a komplexnejšieho posúdenia osoby obžalovaného, jeho osobnostných charakteristík, okolností, ktoré mali na jeho konanie vplyv, ako aj motivácie jeho konania.

Z odpisu z registra trestov obžalovaného vyplynulo, že obžalovaný má celkovo 9 záznamov, z nich prvých 7 je staršieho dáta, kde sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený, jedno je cudzozemské odsúdenie z Francúzska. Posledné 2 odsúdenia sú vo veci Okresného súdu Prešov, k týmto záznamom súd

oboznámil aj príslušné trestné rozkazy Okresného súdu Prešov, pod sp. zn. 4T/147/2016 a pod sp. zn. 4T/128/2017, ktorými bol obžalovaný v prvom prípade právoplatne odsúdený pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, e/ Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona s uložením podmieneného trestu odňatia slobody na 2 roky s probačným dohľadom a skúšobnou dobou na 4 roky a v druhom prípade pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona, kde v oboch týchto prípadoch skutok spáchal voči blízkym osobám. V prípade druhého odsúdenia išlo o skutok spáchaný v skúšobnej dobe predošlého podmieneného odsúdenia, kde mu už bol uložený nepodmienečný trest vo výmere 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

V registri priestupkov má evidovaný len 1 záznam zo dňa 20.08.2020 s uložením blokovej pokuty vo výške 10,- eur. Správa z obce Fintice je z hľadiska charakteristiky všeobecná, keďže obžalovaný sa tam už reálne nezdržiava na adrese trvalého pobytu, správa z ÚVV Prešov zo dňa 05.09.2022 bola tiež všeobecná, z dôvodu len 3 týždňov od nástupu výkonu väzby, k čomu obhajoba uviedla, že medzičasom bola obžalovanému udelená pochvala, problémové správanie správy nekonštatovali.

Z prečítaného znaleckého posudku znalkyne MUDr. Kornélie Fabišíkovej č. 327/2022, ktorý súd čítal so súhlasom procesných strán, okrem iného vyplynulo, že ide o emočne nestabilnú poruchu osobnosti, impulzívny typ, pričom čo sa týka požitia alkoholu, požitie množstvo nemalo vplyv na jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti, avšak bol u neho v minulosti diagnostikovaný chronický alkoholizmus so závislosťou a bolo mu dvakrát nariadené ochranné liečenie, po ich absolvovaní už nie je vykazovaná závislosť, iba škodlivý konzum na úrovni II. fázy podľa A., avšak s poruchami správania v zmysle agresivity a pri pokračujúcom konzume alkoholu sa zvyšuje pravdepodobnosť protiprávneho konania. Znalkyňa nezistila chorobnú motiváciu ku skutku a neodporučila uloženie ochranného protialkoholického, protitoxikomanického ani psychiatrického liečenia.

Z prečítaného znaleckého posudku znalkyne PhDr. Kataríny Petrovej č. 44/2022, ktorý súd čítal so súhlasom procesných strán, vyplynulo okrem iného, že obžalovaný má impulzívne a agresívne sklony najmä pri vypätej situácii v spojení s emočnou a afektívnou labilitou. Aj táto znalkyňa konštatovala vplyv požitého alkoholu na jeho konanie s deliberalizujúcim účinkom a zvýšením agresivity. Problémy nastávajú pri subjektívnej záťaži a jeho snaha o potláčanie agresívnych impulzov môže viesť k narastaniu tlaku s rizikom impulzívneho správania. Z hľadiska vzťahu k poškodenému, svojmu bratovi uviedla, že išlo o súrodenecký vzťah, kde vnímal nebohého ako slabšieho, menej spoľahlivého, teda toho, o ktorého je potrebné sa nejakým spôsobom starať a dohliadať na neho. Taktiež mal obžalovaný nakopenú frustráciu ohľadne bratovho konania, ktoré ho istým spôsobom zaťažovalo a kumulovalo jeho hnev a nespokojnosť.

Z oboznámenej nájomnej zmluvy zo dňa 07.03.2022 vyplynulo, že túto s prenajímateľom uzavrel obžalovaný A. B. na 2-izbový byt na adrese G. X J. B., kde mali obaja bývať a kde aj došlo ku skutku. Súd tiež k náhrade škody prečítal faktúru zo dňa 16.08.2022 poškodenému A. B. v sume 1 413,40 eur za náklady na pohreb zosnulého.

Podľa § 34 ods.1 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 2 Tr. zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd u obžalovaného, zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. I/ Tr. zákona, teda že sa ku trestnému činu priznal a úprimne ho oľutoval, keď na začiatku hlavného pojednávania vyhlásil svoju vinu a v záverečnej reči svoj skutok oľutoval s tým, že ho táto tragédia výrazne zasiahla. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že obžalovaný sa viac-menej ku skutku priznával už počas prípravného konania, keď niektoré okolnosti však popisoval odlišne, ako skutková veta, pričom ale na hlavnom pojednávaní

sa priznal ku skutku v celosti, tak, ako je uvedené v obžalobe a prijal na seba následky takéhoto komplexného priznania vo vzťahu ku všetkým skutkovým okolnostiam. Súd u obžalovaného tiež zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona, t. j. že už v minulosti bol odsúdený za trestný čin, ako to vyplýva z odpisu z registra trestov, ako aj z oboznámených trestných rozkazov, pričom osobitne je potrebné poukázať na posledné 2 odsúdenia, nasledujúce v dosť krátkom časovom slede po sebe, ktorá trestná činnosť bola obdobného charakteru.

Vzhľadom na tieto skutočnosti a citované zásady ukladania trestov sa súd riadil nasledovnými úvahami a otázke ukladania trestu venoval náležitú pozornosť všetkým okolnostiam podstatným pre jeho spravodlivé uloženie, vzhľadom na špecifické okolnosti prípadu, kedy išlo o konflikt medzi blízkymi príbuznými, bratmi, ktorý viedol až k fyzickému napadnutiu takej intenzity, ktorá viedla, hoci v konečnom dôsledku z nedbanlivosti, k najzávažnejšiemu a nenávratnému následku v podobe smrti. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery tiež prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následky, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a pohľadájúce okolnosti a na osobu páchatela.

Pre zločin zabitia podľa § 147 ods. 2 Tr. zákona je ustanovená trestná sadzba na 9-12 rokov. Keďže súd konštatoval rovnosť poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, nebolo potrebné pristupovať k úprave jej dolnej, resp. hornej hranice. Zároveň súd poukazuje na to, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil vinu a súd toto vyhlásenie prijal. K tomuto dáva súd do pozornosti stanovisko Najvyššieho súdu SR pod R 44/2017, v zmysle ktorého ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu (pozri R 44/2017). Obžalovaný vyhlásením o vine neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny, a to dokonca bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. Týmto vyjadril svoj negatívny postoj k ním spáchanej trestnej činnosti, ku ktorej sa už od zadržania prakticky priznával a ľutoval jej spáchanie, čo naplno prejavil aj na hlavnom pojednávaní a súd nemal pochybnosť o úprimnosti takéhoto prejavu. V nadväznosti na uvedené je potrebné poukázať aj na ďalšie okolnosti prípadu, keď išlo o vzájomný konflikt, pri ktorom významnú úlohu zohral alkohol, a to z oboch strán – na strane poškodeného ešte výraznejšie – pričom išlo o skratové konanie podmienené práve impulzívnosťou, v dôsledku predošlého konfliktu – pričom ako vyplynulo aj zo záverov znaleckého posudku z odboru psychológie, obžalovaný cítil zodpovednosť za akési usmerňovanie svojho brata a starostlivosť o neho a pociťoval v dôsledku toho frustráciu zo správania sa brata s nahromadeným hnevom, ktoré v inkriminovaný deň vyústilo až k takto násilnému činu, rodinnej tragédii, ktorý nikto neplánoval a nečakal, žiaľ s nenávratnými následkami. Nepriamo o tom, že obžalovaný mal cieľ istým spôsobom dohliadať nad životom poškodeného, svedčí aj skutočnosť, že byt, v ktorom obaja bývali a kde došlo aj k samotnému skutku, prenajal práve obžalovaný a on bol vedený ako nájomca, čo vyplýva z oboznámenej nájomnej zmluvy.

V danom prípade tak súd zistil, s poukazom na uvedené stanovisko najvyššieho súdu, ktorého zásada sa pretavila do súdnej praxe, stále však berúc do úvahy, že jeho aplikácia nie je obligatórna, ako aj vzhľadom na vyššie popísané ďalšie okolnosti, že v danom prípade pre takýto postup podmienky splnené boli a bolo možné analogicky v tomto prípade ukladať trest aj pod dolnú hranicu (9 rokov). Preto súd mohol ukladať trest, pri možnosti zníženia dolnej hranice trestnej sadzby o 1/3, v rozmedzí od 6 do 12 rokov.

Na strane druhej súd nemohol opomenúť ani okolnosti svedčiace v neprospech obžalovaného. V nie dávnej minulosti sa dopustil násilného konania, aj v súvislosti s požitím alkoholu a to voči blízkej osobe, hoci s podstatne nižšou závažnosťou a menej závažnými následkami (ublíženie na zdraví), za čo bol aj odsúdený a to dvakrát, pričom k druhému konaniu došlo v rámci skúšobnej doby predchádzajúceho odsúdenia. Nakoniec, je potrebné prihliadnuť aj na spôsob spáchania skutku, kde šlo o intenzívne a opakované útoky voči poškodenému a následne obžalovaný miesto činu opustil, miesto toho, aby sa snažil riešiť vzniknutú situáciu.

Prihliadajúc preto na všetky spomínané okolnosti prípadu, ako aj okolnosti podstatné pre ukládanie trestu tak súd dospel k záveru, že síce na jednej strane je v danom prípade dôvod ísť analogicky skrz ust. § 39

ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona pod dolnú hranicu trestnej sadzby, ale zároveň nie je namieste znižovať trest o celú jednu tretinu a za trest primeraný a nevyhnutný na dosiahnutie účelu trestu považoval trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Súd je presvedčený, že u obžalovaného, v dôsledku konania ktorého došlo k úmrtiu jemu blízkej osoby, bude tento trest v uvedenej výmere, aj s poukazom na jeho priznanie a úprimné oľutovanie skutku, dostatočný na to, aby si uvedomil závažnosť a následok svojho konania a aby ho to do budúcnosti odradilo od páchania ďalšej trestnej činnosti, a bude naplnený účel individuálnej, ale aj generálnej prevencie.

Čo sa týka zaradenia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody, vzhľadom na to, že obžalovaný bol v posledných 10 rokoch vo výkone trestu pre úmyselný trestný čin, súd ho postupom podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom aj zaradenie v tomto prípade už do stredného stupňa stráženia v spojení s výmerou trestu prispeje k naplneniu účelu trestu.

O náhrade škody súd rozhodol tak, že priznal poškodenému pozostalému A. B. nárok na náhradu škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch na pohreb zosnulého poškodeného vo výške 1 413,40 eur, ktorý nárok si uplatnil riadne a včas ešte v prípravnom konaní a jeho výška bola preukázaná faktúrou, ktorej obsah súd na hlavnom pojednávaní prečítal.

Ako už bolo vyššie uvedené, čo vyplynulo zo znaleckého posudku znalkyne z odvetvia psychiatrie G. C., táto neodporučila obžalovanému uložiť ochranné psychiatrické, protialkoholické, ani protitoxikomanické liečenie, preto súd vychádzajúc z týchto odborných záverov znalkyne ochranné liečenie v tomto konaní obžalovanému neukladal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Prešov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.